

Fagetikkens nye leder

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Paul S. Amundsen

Landsmøtet 2010 valgte henne til ny leder av Fagetisk råd. Selv er hun ikke like redd for å gjøre feil som hun var før. «Grønnsonearbeid» forebygger etiske feilvurderinger, mener hun.

Hvorfor ble du psykolog?

– Som ung var jeg fascinert av Freuds teorier om det ubevisste. Da jeg valgte studiet, var jeg sikker på at jeg ville jobbe i psykisk helsevern, men endte som organisasjonspsykolog. Den gangen jeg studerte, var det nemlig ventetid for å komme inn på profesjonsstudiet etter grunnfag. I ventetiden jobbet jeg mye. Jeg opplevde dynamikken mellom kolleger og i arbeidsmiljøet, og oppdaget betydningen av god ledelse, informasjonsflyt og kommunikasjon. Jeg fikk meg noen overraskelser, og erfarte hvor lett misforståelser og ulike forventninger kan skape konflikter og frustrasjon. Slik ble jeg fenget av organisasjonspsykologien, og tok delfag i arbeids- og organisasjonspsykologi.

I større organisasjoner har ledere et spesielt ansvar for å utvikle gode og lærende kulturer – men for oss alle dreier det seg om å søke råd hos kolleger eller ledelse og å kunne innrømme feil

– *Hvilken fagperson har betydd mest for deg?*

– Stig Berge Matthiesen, uten tvil. Han ser verdien av å bygge opp kompetansen hos unge studenter, satser på dem og får dem til å blomstre. Han har et helhetlig blikk på faget, og er ikke bare opptatt av sine egne faglige «kjepphester», men søker samarbeid, og bidrar til utvikling i fagfeltet. Stig Berge Matthiesen har betydd mye for min trygghet og kompetanse som psykolog.

– *Hva er den beste fagartikkelen eller fagboken du har lest det siste året?*

Jeg vil trekke frem *Psykososial arbeidsmiljøkartlegging – en trojansk hest?* av Bitten Nordrik.

Den kommer med viktige innspill på felt der psykologer har markert seg, og hvor det er et stort forbedringspotensial. Psykologene har mye å bidra med på feltet, det er ingen tvil om det. Samtidig finnes det eksempler på at psykologer har kartlagt samspill i organisasjoner uten å klare å se sitt bidrag i en større sammenheng, og uten at de har tenkt godt nok igjennom sin rolle og sine kunnskaper, for eksempel om lov- og avtaleverk og spillereglene som gjelder i norsk arbeidsliv. Jeg tror og håper vi står foran en opprydding på dette feltet som vil føre til en nødvendig innskjerping og forbedring.

– *Hva er din faglige favoritt-kjepphest?*

– Jeg er opptatt av at en større del av organisasjonsarbeidet foregår i «grønn sone». Å jobbe i grønn sone betyr at en har kontinuerlig oppmerksomhet på å utvikle god ledelse og et godt arbeidsmiljø. Det vil redusere behovet for «brannsløkking» og reparasjon. Vi vet mye om hvilke faktorer som stimulerer til et velfungerende arbeidsmiljø. Da er det viktig å legge arbeidsinnsatsen her.

– *Hvilken sak burde psykologer gå i bresjen for?*

– Jeg støtter helhjertet Psykologforeningens arbeid for å få flere psykologer i kommunene. Skal man fremme god helse, må man være der folk bor, og bidra til et helhetlig helsetilbud med lavere terskel enn i dag.

– *Hvilken norsk psykolog fortjener mer oppmerksomhet?*

– Solfrid Raknes imponerer meg. Hun sprer psykologisk kunnskap til helsesøstre og andre profesjoner. Det jeg har lest om hennes psykologiske førstehjelpsskrin med røde og grønne tanker, fascinerer meg. Førstehjelpsskrinet bygger på kognitive behandlingsprinsipper som vi vet har effekt. Mange barn har lettere lidelser som aldri har vært behandlet eller erkjent, men som kan skape problemer i en hel familie. Det er gledelig at det psykologiske førstehjelpsskrinet har blitt så godt mottatt.

– *Hva brenner du mest for som psykolog?*

– At psykologer inngår i samarbeid med andre yrkesgrupper, og kjenner til både styrker og begrensninger ved eget fag. Mange av de oppgavene psykologer jobber med, grenser opp mot andre fagområder, og vi har mye å bidra med. Det er viktig med et utadvendt fagblikk.

– *Hva ville du gjort om du var minister for en dag?*

– Styrke norsk skole og anerkjenne den viktige oppgaven lærerne har. Barn og unge er vår fremtid. Skolen er den viktigste helsefremmede arenaen ved siden av arbeidslivet, og kompetente lærere utgjør en forskjell.

– *Hva er din største skrekk?*

– Edderkopper! Men viktigere i denne sammenhengen: Jeg er – som sikkert mange andre – redd for å gjøre feil i jobben. Bekymringen for dette er heldigvis blitt mindre med årene, kanskje særlig fordi jeg har erfart at feil er noe alle gjør. Så lenge man lærer av feilene, kan det komme noe positivt ut av det. Er man for redd for å gjøre feil, kan det virke begrensende på ens yrkesutøvelse. Som ny leder av Fagetisk råd er jeg opptatt av at vi har ydmykhet i det vi gjør, samtidig som vi anerkjenner den kompetansen vi faktisk har. Det er også viktig å vite at man kan søke hjelp, og jeg er glad for at mine kolleger i rådet representerer solid psykologfaglig kompetanse og erfaring på ulike områder. Det gjør at jeg føler meg trygg på at fagetisk råd har det som skal til for å gjøre en god jobb.

FAGETISK LEDER: Giske Holst er ny leder av Fagetisk råd. – Søk råd hos kolleger eller leder hvis du står i et fagetisk dilemma. Eller bruk vår rådgivingstelefon 48 05 87 23 som er tilgjengelig på onsdager mellom 15 og 17, anbefaler hun.

– *Hva irriterer deg med psykologien?*

– Enkelte psykologer er nok mer irriterende enn psykologien. Vi kan ha problemer med å være tydelige. Utydelighet og skjult agenda kan skape både frustrasjon og irritasjon. Jeg har måttet jobbe med dette hos meg selv, fordi min måte å kommunisere på har blitt utfordret av andre faggrupper. Det gjelder å vite hva en vil oppnå, og trene på en klar og tydelig kommunikasjon. Faglig arroganse har jeg også lite til overs for, enten det gjelder psykologer eller andre. Ellers blir jeg ikke så lett irritert.

– *Hvordan kan psykologi bli et morsommere fag?*

– Det finnes ikke noe morsommere fag! Jeg kjenner mange morsomme psykologer også. Psykologi er spennende, meningsfullt og viktig.

– *Hvorfor er du så engasjert i fagetikken?*

– Fagetikken er grunnleggende. Alle har en blind flekk. Det å løfte seg ut av situasjonen med et overordnet blick på egen praksis kan være vanskelig. I større organisasjoner har ledere et spesielt ansvar for å utvikle gode og lærende kulturer – men for oss alle dreier det seg om å søke råd hos kolleger eller ledelse og å kunne innrømme feil. Her vil jeg slå et slag for rådgivningstelefonen, som medlemmene kan benytte for å drøfte fagetiske spørsmål.

– *Har du en psykologvits på lager?*

Nei. Men jeg lever godt med at kolleger vitser på psykologenes bekostning!

NAVN: GISKEN HOLST

Utdanning: Cand.psychol., spesialist i arbeids- og organisasjonspsykologi

Stilling: Rådgiver/organisasjonspsykolog. Leder for organisasjons- og lederutvikling i spesialisthelsetjeneste, Haukeland Universitetssjukehus (Helse Bergen)

Aktuell med: Ny leder i Fagetisk råd